

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี ๒๕๖๒

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร	
ความเป็นมาของโครงการ	๑
โครงการปกป้องทรัพยากร	๒
โครงการปลูกรักษาทรัพยากร	๙
โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน	๑๗
โครงการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร	๒๒
โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	๒๖
ปัญหา/อุปสรรค	๓๔
ข้อเสนอแนะ	๓๔
ผู้รับผิดชอบโครงการ	๓๔

บทสรุปผู้บริหาร

กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช และได้รับพระราชานุญาตให้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เพื่อดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) โดยมีทิศทางการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ ตามกรอบแผนแม่บทที่วางไว้ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรของประเทศไทยให้ยั่งยืน เพื่อให้เกิดประโยชน์แท้จริงต่อประเทศไทย และประชาชนชาวไทย ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ สร้างความพร้อมของมาตรการเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมพืช ในปี ๒๕๖๒ กรมพัฒนาที่ดิน ได้กำหนดกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ซึ่งมีการดำเนินกิจกรรมภายใต้กรอบการดำเนินงาน ๒ กรอบ ๕ กิจกรรม ๖ โครงการ งบประมาณ ๓,๒๖๒,๒๕๐ บาท ประกอบด้วย

กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร ๑) กิจกรรมปกป้องทรัพยากรดำเนินงาน โครงการปกป้องทรัพยากรในพื้นที่ป่าธรรมชาติ/ป่าดงเดิม ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๕๑ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๙๘๘ ไร่ โดยการสำรวจดิน พันธุ์ไม้ในพื้นที่โครงการ และสภาพแวดล้อมโครงการ นำมารวบรวมจัดทำเป็นฐานข้อมูล พร้อมจัดทำ QR Code ข้อมูลพืชแต่ละชนิด เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาหาความรู้ และต่อยอดไปสู่การพัฒนาเป็นจุดเรียนรู้สำหรับศึกษาทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งการกันพื้นที่ป่าดงเดิม ไว้เป็นพื้นที่ปกป้องทรัพยากรไม่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ ยังเป็นการช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชน ช่วยลดการเกิดมลพิษ และสร้างความชุ่มชื้นให้กับดินได้อีกทางด้วย ๒) กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร โดยการบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาทรัพยากรของสำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน สถานีพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒๑ แห่ง พื้นที่ ๒๓๐ ไร่ ปลูกรักษาพันธุ์พืชได้ ๒๔๘ ชนิด ๓,๑๐๔ ต้น พร้อมจัดทำฐานข้อมูลต้นไม้ ข้อมูลดิน และจัดทำ QR Code ข้อมูลพืชแต่ละชนิด เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาหาความรู้ และเป็นการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ไม้ท้องถิ่น พืชคลุมดิน พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สำหรับศึกษาความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากร

กรอบการสร้างจิตสำนึก ๑) กิจกรรมพิพิธภัณฑสถานดำเนินงานโครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑสถาน ๑๔ แห่ง ทั่วประเทศ มีจำนวนผู้เข้าชมทั้งสิ้น ๑๔,๔๕๓ คน ผู้เข้าชมส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ เป็นบุคคลภายนอก นักเรียน นักศึกษา ที่เข้ามาเยี่ยมชมเพื่อศึกษาดูงานเป็นหมู่คณะ ผู้เข้าชมมีส่วนร่วมมากมีความประทับใจในการให้บริการ และได้รับความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับทรัพยากรดิน และความรู้ด้านการเกษตรที่ถูกหลักวิชาการ รวมถึงคำแนะนำต่างๆ จากเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี และยังเป็นการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ให้แก่ผู้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑสถานอีกทางหนึ่งด้วย ๒) กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร ดำเนินงานโครงการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ โดยดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดินในพื้นที่โครงการฯ จำนวน ๕ แห่ง ส่งผลให้ ทรัพยากรดินในพื้นที่โครงการได้รับการฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดิน และปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีสภาพพื้นที่เหมาะสมที่จะทำการปลูกพืช และเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษา การเปลี่ยนแปลงของทรัพยากร รวมไปถึงการดูแลรักษาทรัพยากรให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และดำเนินงานโครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน โดยเข้าร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน และสาธิตการปรับปรุงบำรุงดิน รวมไปถึงสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ ให้กับ

สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จำนวน ๙๒๗ คน ๑๕๔ โรงเรียน ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งถือเป็นการปลูกฝัง การรู้จักปรับปรุง พื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินให้กับเยาวชน และนักเรียนสามารถนำความรู้ด้าน การปรับปรุงบำรุงดินที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับผู้ปกครองในชุมชนได้อีกด้วย

จากการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ตลอด ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึง ความสำเร็จในการอนุรักษ์ เรียนรู้ และใช้ประโยชน์ทรัพยากร ใน พื้นที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ให้เป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์พืช เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ให้ประชาชน เข้ามาเรียนรู้ และต่อยอดไปสู่นักเรียน นักศึกษา ให้ตระหนักและเห็นคุณค่าของการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ายั่งยืน

**รายงานผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
กรมพัฒนาที่ดิน ประจำปี ๒๕๖๒**

โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของพันธุกรรมพืชต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย สืบเนื่องจากสายพระเนตรอันยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ที่ทรงมีพระราชดำริให้อนุรักษ์ต้นยางนา และทรงให้รวบรวมพืชพันธุ์ไม้ของภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศปลูกไว้ในสวนจิตรลดา โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ จึงเป็นโครงการที่เกิดขึ้นเพื่อสนองแนวพระราชดำริ และสืบสานพระราชปณิธานของพระองค์ โดยปรากฏในรูปแบบกิจกรรมต่างๆ ประกอบด้วยกิจกรรมปกป้องพันธุกรรมพืชในพื้นที่ป่าธรรมชาติ การสำรวจรวบรวมพันธุกรรมพืชที่มีแนวโน้มว่าใกล้สูญพันธุ์ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การนำพันธุ์พืชที่รวบรวมเพาะปลูก และรักษาในพื้นที่ที่เหมาะสมทางกายภาพ และปลอดภัยจากการรุกราน การอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์พันธุกรรมพืช การศึกษาประเมินพันธุกรรมพืชในด้านต่างๆ ให้ทราบองค์ประกอบ คุณสมบัติ และการใช้ประโยชน์พืชพรรณ การจัดทำระบบข้อมูลพันธุกรรมพืช การวางแผน และพัฒนาพันธุกรรมพืชระยะยาว และกิจกรรมการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุกรรมพืชแก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆ ให้มีความเข้าใจ ตระหนักใน ความสำคัญ และสำนึกที่จะร่วมมือร่วมใจกันอนุรักษ์ ทรัพยากรอันทรงคุณค่า ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่าง ยั่งยืน

กรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน วางแผนและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน และได้ร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช โดยสนองพระราชดำริ ดำเนินงานตามกรอบการดำเนินงานตามแผนแม่บทระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) ตามกรอบแผนแม่บทที่วางไว้ในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและทรัพยากรของประเทศไทยให้ยั่งยืน เพื่อให้ เกิดประโยชน์แท้จริงต่อประเทศไทย และประชาชนชาวไทย ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ สร้างความพร้อมของมาตรการเพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ซึ่งในปี ๒๕๖๒ กรมพัฒนาที่ดิน กำหนดแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนแม่บทโครงการฯ ภายใต้ ๒ กรอบ ๕ กิจกรรม ๖ โครงการ งบประมาณ ๓,๒๖๒,๒๕๐ บาทประกอบด้วย

๑. กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

โครงการปกป้องทรัพยากร (F๑A๑) ในพื้นที่ป่าธรรมชาติ/ป่าดั้งเดิม ในพื้นที่ของสำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน และสถานีพัฒนาที่ดิน

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

โครงการบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาทรัพยากร (F๑A๓) ในแปลงปลูกรักษาเดิมสำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน และสถานีพัฒนาที่ดิน

๓. กรอบการสร้างจิตสำนึก

กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน (F๓A๗)

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

โครงการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ (F๓A๘)

โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (F๓A๘)

โครงการปกป้องทรัพยากร (FoA๑)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร เป็นกิจกรรมที่มีแนวปฏิบัติให้พื้นที่ปกป้องพื้นที่ป่าธรรมชาติให้มีกระจายอยู่ทั่วประเทศ ในทุกเขตพรรณพฤษชาติ โดยดำเนินงานนอกพื้นที่รับผิดชอบของกรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ดำเนินการในพื้นที่ป่าธรรมชาติของหน่วยงานในสังกัดกรมพัฒนาที่ดิน (สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑-๑๒ และสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด) จากนั้นมีการสำรวจขึ้นทะเบียน ทำรหัสประจำต้นไม้ และทรัพยากรชีวภาพอื่นๆ ซึ่งหากรักษาป่าดั้งเดิมไว้ได้ ก็จะรักษาพันธุกรรมดั้งเดิม ซึ่งจะทำให้การศึกษาและนำมาใช้ประโยชน์ต่อไปเมื่อมีความพร้อม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากรในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด
๓. เพื่อให้ทราบความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร อพ.สธ. – พด. และบูรณาการข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

เป้าหมาย

เพื่อปกป้องรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติที่อยู่ในพื้นที่ของ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ โดยไม่มีนโยบายจะเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ ไม่เป็นพื้นที่ของกรมป่าไม้และกรมอุทยาน และไม่เป็นพื้นที่ที่มีปัญหากับราษฎรโดยเด็ดขาด

หลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

๑. เป็นพื้นที่ที่อยู่ภายในสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต หรือสถานีพัฒนาที่ดินเท่านั้น
๒. เป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติดั้งเดิม ที่ยังไม่เคยมีการเปลี่ยนแปลง บุกรุก หรือมีการนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น

หมายเหตุ : พื้นที่ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นพื้นที่ปกป้องทรัพยากร จะไม่สามารถใช้ประโยชน์ด้านอื่นได้ นอกจากการสำรวจและเก็บรวบรวมความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรในพื้นที่ ทั้งนี้หากมีความประสงค์ที่จะใช้พื้นที่ในกิจกรรมอื่นๆ สามารถดำเนินการแจ้งความประสงค์ไปยัง อพ.สธ. ได้ หากเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการสูญเสียทรัพยากรอันมีค่าจะต้องมีการขอพระราชทานพระราชวินิจฉัยก่อนดำเนินการเปลี่ยนแปลงพื้นที่

หน่วยงานที่มีพื้นที่ดำเนินกิจกรรมปกป้องทรัพยากร (ดำเนินงานอยู่แล้ว)

๑. พิจารณาทบทวนพื้นที่ใน สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ ที่ดำเนินกิจกรรมปกป้องทรัพยากร
๒. สำรวจความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากรในพื้นที่ เช่น ความเปลี่ยนแปลงของพันธุ์พืช ความอุดมสมบูรณ์ของหน้าดิน
๓. จัดทำข้อมูลทรัพยากรในพื้นที่แต่ละชนิด ในรูปแบบ file digital เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูล อพ.สธ.-กรมพัฒนาที่ดิน
๔. จัดทำ QR Code แสดงข้อมูลทรัพยากรในพื้นที่ เช่น ชื่อสามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ ชื่อท้องถิ่น ข้อมูลดิน ข้อมูลการใช้ประโยชน์โดยสังเขป
๕. ติด QR Code ไว้บนแผ่นป้ายชื่อพรรณไม้ในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร

๖. ดูแลรักษาพื้นที่ปกปักทรัพยากรให้อยู่ในสภาพเป็นพื้นที่ป่าดั้งเดิมที่ได้รับการปกปักอนุรักษ์ทรัพยากร

๗. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปกปักทรัพยากร

หน่วยงานที่มีความประสงค์จะดำเนินกิจกรรมปกปักทรัพยากร (ไม่เคยดำเนินงานมาก่อน)

๑. พิจารณาพื้นที่ที่เข้าหลักเกณฑ์พื้นที่ปกปักทรัพยากร จัดทำแนวเขตและกำหนดขอบเขตพื้นที่ปกปักทรัพยากรพร้อมปักป้ายชื่อโครงการฯ

๒. สำรวจ และจัดทำรหัสประจำต้นไม้ ทำรหัสพิกัด ของทรัพยากรแต่ละชนิด เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในพื้นที่ของ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ โดยจัดทำเป็น file digital เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูล อพ.สธ. – พด. และจัดทำป้ายเล็กบอกชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิด

๓. สำรวจดิน และจัดทำข้อมูลดินในพื้นที่ปกปักทรัพยากร

๔. จัดทำแผนผังพื้นที่โครงการฯ โดยระบุขอบเขตของทุกกิจกรรม อพ.สธ. – พด. ที่มีในพื้นที่

๕. ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรในพื้นที่ปกปักทรัพยากร

๖. รวบรวมข้อมูล จัดทำ QR Code เชื่อมโยงข้อมูลพืช ดิน วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของแต่ละชนิดพืช

๗. ติด QR Code ไว้บนแผ่นป้ายชื่อพรรณไม้ในพื้นที่ปกปักทรัพยากร

๘. ดูแลรักษาพื้นที่ปกปักทรัพยากรให้อยู่ในสภาพเป็นพื้นที่ป่าดั้งเดิมที่ได้รับการปกปักอนุรักษ์ทรัพยากร

๙. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปกปักทรัพยากร

งบประมาณ ๔๖๔,๕๐๐ บาท

งบประมาณเหมาจ่ายประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายสำหรับบำรุงรักษาพื้นที่ปกปักทรัพยากร
- ค่าจัดทำป้ายบอกพันธุ์พืชในพื้นที่ปกปักทรัพยากร
- ค่าจัดทำแนวเขตและป้ายขอบเขตพื้นที่โครงการปกปักทรัพยากร
- ค่าใช้จ่ายสำหรับจัดทำ QR Code

ผลการดำเนินงาน

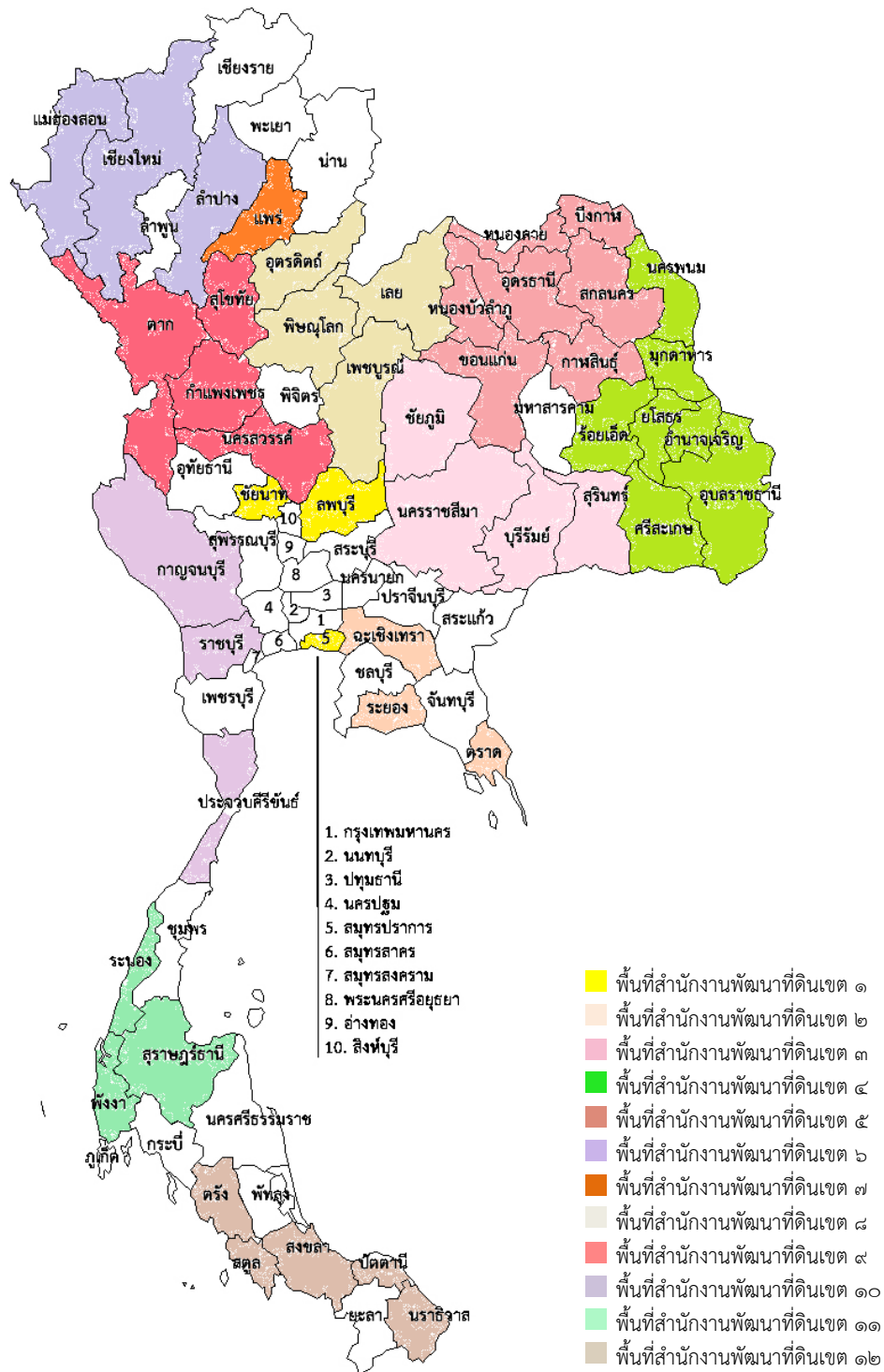
กรมพัฒนาที่ดินดำเนินการทบทวน สำรวจและกันพื้นที่ป่าธรรมชาติในบริเวณสถานีพัฒนาที่ดิน สำนักงานเขตพัฒนาที่ดิน และศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในความรับผิดชอบของกรมพัฒนาที่ดินเป็นพื้นที่ปกปักทรัพยากรจำนวน ๕๑ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ดำเนินการ ๑,๙๘๘ ไร่ ดำเนินการสำรวจดิน พันธุ์ไม้ในพื้นที่โครงการ และสภาพแวดล้อมโดยรอบในบริเวณพื้นที่โครงการ จัดทำเป็นข้อมูลสภาพพื้นที่ พันธุ์ไม้ และวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง พร้อมจัดทำ QR Code ข้อมูลพืชแต่ละชนิด เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาหาความรู้ และต่อยอดไปสู่การพัฒนาเป็นจุดเรียนรู้สำหรับศึกษาทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้งการกันพื้นที่ป่าดั้งเดิม ไว้เป็นพื้นที่ปกปักทรัพยากรไม่ดำเนินการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ไปใช้ประโยชน์ ยังเป็นการช่วยเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับชุมชน ช่วยลดการเกิดมลพิษ และสร้างความชุ่มชื้นให้กับดินได้อีกทางด้วย

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมปกป้องทรัพยากร

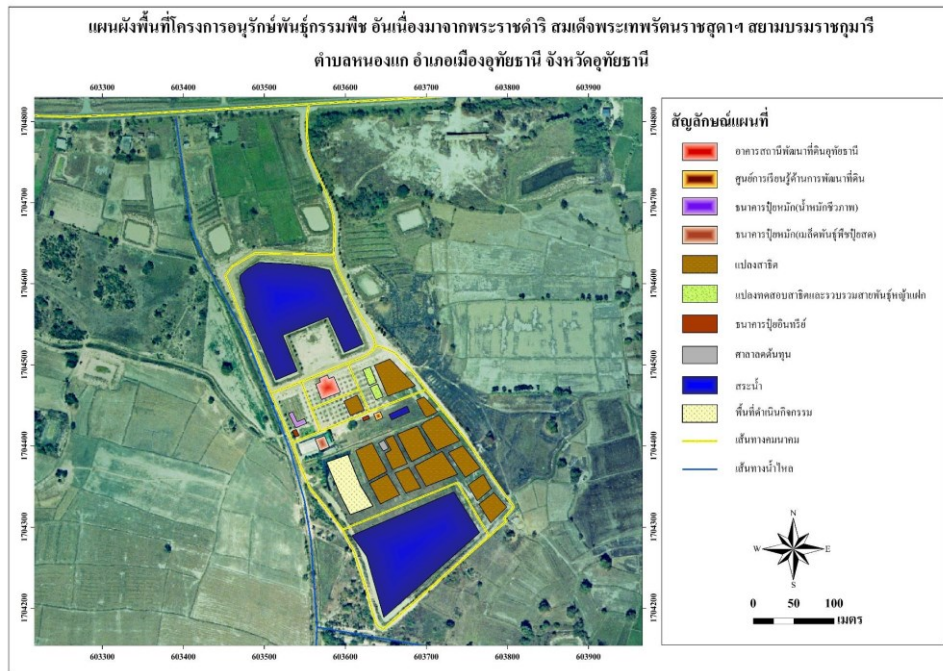
ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)
	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต	สถานีพัฒนาที่ดิน	
๑	๑	สมุทรปราการ	๑๐
๒	๑	ชัยนาท	๒๗
๓	๑	ลพบุรี	๗๐
๔	๒	ฉะเชิงเทรา	๒๙
๕	๒	ตราด	๒
๖	๒	ระยอง	๕๐
๗	๓	นครราชสีมา	๑
๘	๓	ชัยภูมิ	๕
๙	๓	บุรีรัมย์	๒๐
๑๐	๓	สุรินทร์	๑๘
๑๑	๔	ศรีสะเกษ	๕
๑๒	๔	ร้อยเอ็ด	๓
๑๓	๔	ยโสธร	๕
๑๔	๔	อำนาจเจริญ	๕
๑๕	๔	มุกดาหาร	๕
๑๖	๔	สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	๒๐
๑๗	๔	สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี	๗๐
๑๘	๕	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๕	๔
๑๙	๕	สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	๕๐
๒๐	๕	สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	๒๐
๒๑	๕	สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	๑๕
๒๒	๕	สถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	๓๙
๒๓	๕	สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร	๒๐
๒๔	๕	สถานีพัฒนาที่ดินหนองบัวลำภู	๒๐
๒๕	๕	สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ	๓
๒๖	๖	สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่	๒๓
๒๗	๖	สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	๕๐
๒๘	๖	สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	๑๐๐
๒๙	๗	สถานีพัฒนาที่ดินแพร่	๑๕๐
๓๐	๘	สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	๕
๓๑	๘	สถานีพัฒนาที่ดินเลย	๕๐
๓๒	๘	สถานีพัฒนาที่ดินอุตรดิตถ์	๑๐
๓๓	๘	สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	๕๐

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมปกป้องทรัพยากร (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่ (ไร่)
	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต	สถานีพัฒนาที่ดิน	
๓๔	๙	สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	๘
๓๕	๙	สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	๑๐
๓๖	๙	สถานีพัฒนาที่ดินตาก	๖๖
๓๗	๙	สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย	๑๓
๓๘	๑๐	สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	๑๗
๓๙	๑๐	สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์	๑๕๐
๔๐	๑๐	ศูนย์ฯ หนองพลับ	๕๐
๔๑	๑๐	ศูนย์ฯ ชัยพัฒน์	๒๐๐
๔๒	๑๐	ศูนย์ฯ เขาชะงุ้ม	๒
๔๓	๑๑	สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	๕๐
๔๔	๑๑	สถานีพัฒนาที่ดินพังงา	๑๖
๔๕	๑๑	สถานีพัฒนาที่ดินระนอง	๕๐
๔๖	๑๒	สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส	๑๗๐
๔๗	๑๒	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	๕
๔๘	๑๒	สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	๒๐
๔๙	๑๒	สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๒	๕๓
๕๐	๑๒	สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี	๓๐
๕๑	๑๒	สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	๑๒๔

พื้นที่ดำเนินงานโครงการปกป้องทรัพยากร

การจัดทำแผนผังพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช

ล็ก : Teak

วงศ์ Lamiaceae
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Tectona grandis*

ลักษณะทั่วไป ไม้ผลัด สูงถึง 30 เมตร และเส้นผ่านศูนย์กลางถึง 180 ซม. เมื่ออายุมากโคนต้นเป็นร่องและมีพูพอนเล็กน้อย เปลือกต้นสีน้ำตาลอ่อน บาง หลุดออกเป็นชั้นตามยาว เปลือกชั้นในสีขาว ใบรูปไข่กลับแกว่ง หรือรูปไข่ ขอบใบเรียบ ยอดอ่อนมีขนสีเหลืองรูปดาว ใบแก่ด้านบนสาก ด้านล่างมีขนอ่อนนุ่ม อ้วนและมีปีกแคบ กิ่งก้านเป็นสี่เหลี่ยม ดอกสีขาว บางครั้งจะมีจุดสีม่วงอมแดง ช่อดอกรูปพู่ระฆังที่ปลายกิ่ง ช่อดอกสีเหลืองรูปพู่ระฆัง ปลายช่อ หลอดกลีบดอกกรวย ปลายแยก 5 แฉก และจะโค้งไปข้างหลัง ผล ประกอบด้วยชั้นของกลีบเลี้ยงที่พองลม บางคล้ายกระดาษห่อหุ้ม ขึ้นหุ้มเมล็ดแข็ง มีขนคล้ายไหม

การใช้ประโยชน์ ใบ รับประทานเป็นยาลดน้ำตาลในเลือด บำรุงโลหิต รักษาประจำเดือนไม่ปกติ แก้กษัยโลหิต ขับลม ขับปัสสาวะ แก้ทางเดินปัสสาวะอักเสบ ท้ายอมแก้เจ็บคอ เนื้อไม้ รับประทานเป็นยาขับลม ขับปัสสาวะ บำรุงโลหิต ขับพยาธิ รักษาโรคผิวหนัง ใช้ทำเฟอร์นิเจอร์ เปลือก ผาตมาม ดอก ขับปัสสาวะ

การจัดทำ QR Code แสดงข้อมูลพันธุ์พืช

การจัดทำป้ายพันธุ์ไม้

ลำดับที่	(๑) ชื่อพันธุ์พืช/สายพันธุ์/QR Code	(๒) จำนวน (ต้น)	(๓) พิกัดต้นไม้	(๔) ลักษณะพืช	(๕) ประโยชน์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	(๖) ข้อมูลดิน	(๗) ลักษณะทางกายภาพ (สภาพพื้นที่)
๓	ชื่อพื้นเมือง : ประดู่ป่า ชื่อวิทยาศาสตร์ : <i>Pithecellobium Kuntze</i> (Leguminosae - FARAFAP (LEGUMINOCEAE-PAPILIONOIDEAE)) ชื่อสามัญ : Burmese ebony, Burma padouk, Nara 	๒๒	F: ๑๖๑๕๕๖๖๖ N: ๑๕๑๖๖๗๖๗	ลักษณะ : ประดู่ป่าเป็นไม้ขนาดใหญ่ สูงถึง ๒๐ – ๓๐ เมตร เส้นผ่าศูนย์กลางตั้งแต่ ๑.๕ – ๒.๕ เมตร เรือนยอดสูงประมาณ ๖ – ๑๒ เมตร เป็นรูปเจดีย์ต่ำ ๆ กิ่งลื่นไม่แตกกิ่ง ปลายกิ่งส่วนมากจะชี้ขึ้น เลือกออกสีน้ำตาลปนเทา หนา แตกเป็นร่อง ฐานมาก ๆ เลือกในไม้สีน้ำตาล มียางสีแดง เนื้อไม้แข็งสีขาว รมเหลือง แกะสลักยาก แดง โข้ ไม้ใช้ทำประดู่ ก้านต่อท้าว ๓๓ – ๒๕ เซนติเมตร มีใบดกประมาณ ๕ – ๑๐ ใบ ใบปลายกิ่งจะมีใบย่อยหนึ่งใบ ไม่มีลักษณะคล้ายแผ่นหนังบาง ๆ ชอบใบเรียบ ปลายใบเรียวแหลม ท้องใบมีขนอ่อน ๆ ปกติผล ประดู่ป่าจะมีผลโตในฤดูร้อนประมาณเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม และเริ่มผลิใบใหม่ในระหว่างเดือนเมษายน – พฤษภาคม ผล ออกเป็นช่อตามง่ามใบใกล้ยอด ผลมีสีเหลือง ออกดอกเต็มต้น มีกลิ่นหอม ออกดอกในระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน ผล เมื่อดอกผสมเกสรแล้วจะพัฒนาออกเป็นผล มีปีกรอบ ๆ คล้ายแผ่นหนังลักษณะกลม ตอนกลางเป็นผลพองหนา ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๖ – ๗ เซนติเมตร ผลอาจมี ๒ – ๓ เมล็ด ปีกของผลจะมีสีเขียวเมื่ออ่อนอยู่ และจะกลายเป็นสีน้ำตาลเมื่อแก่จัด ผลจะแก่ประมาณเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน ผลติดอยู่กับต้นได้นาน ๆ ดังนั้นเมล็ดที่เก็บจากผลที่ติดอยู่กับต้นนาน ๆ จะเล็ดร่วงออกได้ง่ายกว่าเมล็ดที่เก็บจากผลเมื่อแก่จัด การขยายพันธุ์จะใช้เมล็ดที่เก็บจากต้นแม่ที่โตเต็มที่ เมล็ดมีสีน้ำตาลแดง ยาวประมาณ ๐.๔ – ๐.๕ นิ้ว มีเปลือกหุ้มเมล็ดคล้ายหนัง ๑ กิโลกรัม มีผลประมาณ ๑,๔๐๐ – ๑,๕๐๐ ผล เมื่อตัดเอาปีกออก ๑ กิโลกรัม จะมีผลประมาณ ๓,๒๐๐ – ๓,๔๐๐ ผล การเก็บรักษาเมล็ดประดู่ป่าควรเก็บไว้ในที่มีอุณหภูมิต่ำ และประมาณ ๔ องศาเซลเซียส บรรจุในถุงพลาสติกปิดให้สนิท จะเก็บรักษาเมล็ดไว้ได้หลายปี	ประโยชน์ : เนื้อไม้สีแดงอมเหลือง มีลวดลายสวยงาม แข็งแรง ใช้ในงานก่อสร้าง ทำเสา พื้น ต่อเรือ เครื่องเรือน เครื่องดนตรี แกะสลัก และทำใช้ซ่อมผ้า และเปลือกให้น้ำฟาดใช้ฟอกหนัง	กลุ่มดินที่ ๑๘ ชื่อชุดดิน ท่าช้าง (Ty) กลุ่มดินต้นถึงก่อนหิน หรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	เป็นป่าเบญจพรรณ

ลำดับที่	(๑) ชื่อพันธุ์พืช/สายพันธุ์/QR Code	(๒) จำนวน (ต้น)	(๓) พิกัดต้นไม้	(๔) ลักษณะพืช	(๕) ประโยชน์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	(๖) ข้อมูลดิน	(๗) ลักษณะกายภาพ (สภาพพื้นที่)
๑	มะค่าแต้ <i>SindorasiamensisMiq</i> 	๓๕๐	๑๗๘°๖๘๐E ๑๗°๕๕'๐๑N	ไม้ต้น สูงได้ถึง 15 ม. ใบประกอบปลายคู่ ก้านใบประกอบข้อดอกแบบข้อ แยกแขนงก้านดอกยาว 2-4 มม. กลีบเลี้ยงมี 4 กลีบฝักแห้งแตก แบน คล้ายรูปไข่ผิวมีหนาม กระจายหัวเมล็ดมีเยื่อหุ้มหนา	ยาพื้นบ้านใช้ เปลือกต้น แก้กษาม ผสมกับเปลือกต้นมะกอกเหล้าม เปลือกต้นยางนา ต้มน้ำดื่ม แก้อสุกไส	กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ ชุดดินเขมราฐ Khemarateries: Kmr เป็นดินลึก ดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลเข้ม ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลอ่อน และเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแข็ง สีเทาปนชมพูหรือสีเทาในดินล่างลึกลงไป	ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย

ตัวอย่างการจัดทำข้อมูลพื้นที่ปลูกทรัพยากร

แนวทางการดำเนินงานกิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร โครงการบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาทรัพยากร

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการเรียนรู้ทรัพยากร กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากกิจกรรมที่ ๑ ปกป้องทรัพยากร และกิจกรรมที่ ๒ สำรวจเก็บรวบรวมทรัพยากร โดยการนำพันธุกรรมพืชจากพื้นที่ปกปัก และที่ได้จากการสำรวจและเก็บรวบรวม ไปเพาะปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย ได้แก่ จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืชในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด หรือพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ หรือพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ เพื่อเป็นประโยชน์ในการอนุรักษ์และพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อนำพันธุกรรมพืชมาเพาะพันธุ์ ปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย ในแปลงปลูกรักษาของ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ และพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ
๓. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนรู้คุณค่าประโยชน์ของพรรณไม้ท้องถิ่นของตนเอง
๔. เพื่อแจกจ่ายกล้าไม้หรือเมล็ดพันธุ์ไม้ท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์ต่อไป

เป้าหมาย

ปลูกและบำรุงรักษาทรัพยากรในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร และในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โดยนำพันธุ์พืชที่ได้จากการสำรวจในกิจกรรมที่ ๒ หรือพืชอนุรักษ์ดินและน้ำ พืชท้องถิ่น พืชใกล้สูญพันธุ์ในพื้นที่ มาเพาะพันธุ์ ปลูก เลี้ยง และขยายพันธุ์เพิ่ม ในพื้นที่ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ และในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

แนวทางการดำเนินงาน

หน่วยงานที่มีพื้นที่ดำเนินกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร (ดำเนินงานอยู่แล้ว)

๑. ดูแลและบำรุงรักษาแปลงปลูกรักษาทรัพยากร
๒. ปรับปรุงซ่อมแซมป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิดในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร
๓. ปรับปรุงข้อมูลพันธุ์พืช ข้อมูลดิน ให้เป็นปัจจุบัน
๔. รวบรวมและจัดทำข้อมูลในรูปแบบ digital file เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูล อพ.สธ. – พด.
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

หน่วยงานที่มีความประสงค์จะดำเนินกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร (ไม่เคยดำเนินงานมาก่อน)

๑. กำหนดพื้นที่ปลูกรักษาทรัพยากร
๒. จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืช ในพื้นที่ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ/พื้นที่โครงการฯ พร้อมจัดทำป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิดในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร
๓. สำรวจดิน และจัดทำข้อมูลดินในแปลงปลูกรักษาแต่ละพื้นที่
๔. รวบรวมและจัดทำข้อมูลพันธุ์พืช ข้อมูลดิน ในรูปแบบ digital file เพื่อนำเข้าระบบฐานข้อมูล อพ.สธ. – พด.
๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

งบประมาณ ๑๒๙,๙๐๐ บาท

งบประมาณเหมาจ่ายประกอบด้วย

- ค่ากล้าไม้/เมล็ดพันธุ์
- ค่าวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน
- ค่าจัดทำแปลงปลูกรักษา (ป้ายบอกชนิดพืช ค่าจัดเตรียมพื้นที่ทำแปลง)
- ค่าใช้จ่ายสำหรับบำรุงแปลงปลูกรักษาเดิม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พันธุ์พืชท้องถิ่น พันธุ์พืชหายาก พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้รับการอนุรักษ์ และปลูกรักษาพันธุ์ในพื้นที่ปลอดภัย

๒. พันธุ์พืชท้องถิ่น พันธุ์พืชหายาก พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้รับการขยายพันธุ์ เพื่อการศึกษาและวิจัย

๓. พันธุ์พืชท้องถิ่น พันธุ์พืชหายาก พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้รับการขยายพันธุ์ไว้สำหรับแจกจ่ายเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากร

ผลการดำเนินงาน

กรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการจัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช ในพื้นที่ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขตสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒๑ แห่ง พื้นที่ดำเนินการรวม ๒๓๐ ไร่ โดยมีการปลูกรักษาพันธุ์กรรมพืช ๒๔๘ ชนิด รวมประมาณ ๓,๑๐๔ ต้น ดำเนินการสำรวจดินในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร สำรวจสภาพแวดล้อมที่พันธุ์ไม้ขึ้นอยู่เองตามธรรมชาติ จัดทำเป็นข้อมูลต้นไม้ ข้อมูลดิน พร้อมจัดทำ QR Code ข้อมูลพืชแต่ละชนิด เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษาหาความรู้ และเป็นการอนุรักษ์และขยายพันธุ์ไม้ท้องถิ่น พืชคลุมดิน พืชเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สำหรับศึกษาความเปลี่ยนแปลงของทรัพยากร

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

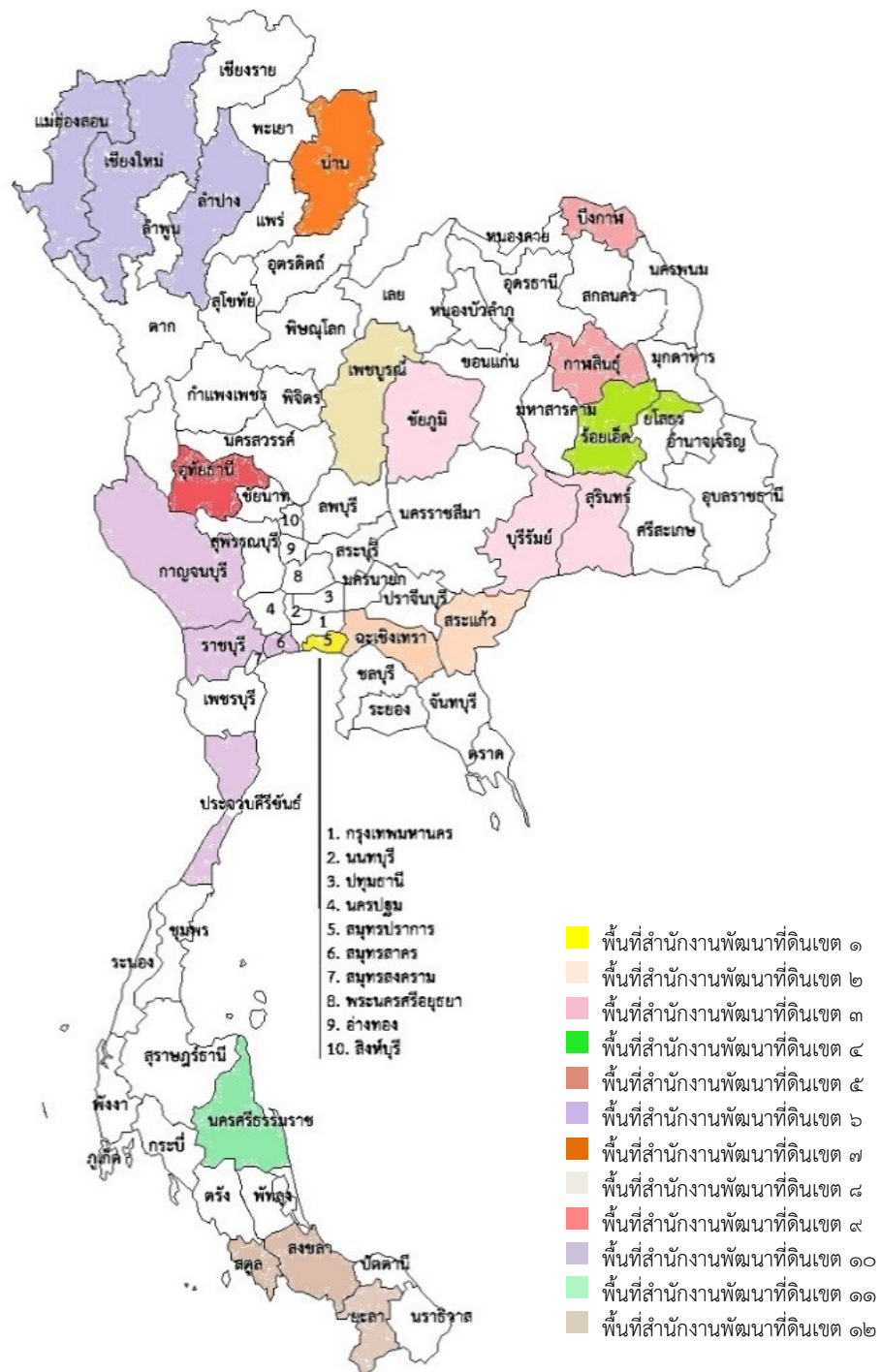
ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต	สถานี พัฒนาที่ดิน			
๑	๑	สมุทรปราการ	๗	ยางนา, พยุง, รวงผึ้ง, คูณ, พะยอม, สะเดา, พิกุล	๑๘๐
๒	๒	ฉะเชิงเทรา	๕	ลำภู, แสมขาว, โปรงแดง, ตะบูนขาว, ถั่วดำ	๖๖๐
๓	๒	สระแก้ว	๔๓	ยางนา, ยอบ้าน, มะยม, ไม้เลื้อย, ไม้เหลียง, หมากแดง, คูณ (ราชพฤกษ์), จันทน์ผา, จั๋ง, ประดู่ป่า, แสงจันทร์, โอศกอินเดีย, เพกา, ข่อย, มะรุม, กระท้อน, ส้มโอ, กระถินบ้าน, มะขามป้อม, มะพร้าว, อินทนิล, ลิ้นกระบือ, ลำไย, ตีนเป็ด, พญาสัตบรรณ, เม่าไขปลา, ลิ้นจี่, มะนาว, ขนุน, มะขาม, แก้ว, แคบ้าน, ทับทิม, ชมพู่, มั่นปูล, มะเฟือง, ฝรั่ง, ปีบ, ชะมวง, พุดซ้อน, จิกทะเล, สบู่ดำ, หางไหลแดง, หนุมานนั่งแท่น	๒๖๐
๔	๓	ชัยภูมิ	๔	ต้นพยูง, ต้นสัก, ต้นมะค่าโมง, ต้นยางนา	๘๐
๕	๓	บุรีรัมย์	๘	แดง, พลวง, เหียง, เต็ง, ประดู่, มะค่าแต้, ยอบป่า, แต้ว, ตั้ว	๖๒๐
๖	๓	สุรินทร์	๑	ยางนา	๒๓๐
๗	๔	ร้อยเอ็ด	๒๑	ต้นทองหลางน้ำ, อบเชยเทศ, กาสลองคำ, มั่นปูล, มะตราช, กาลบูร, หนุ่ยนางแดง, มะม่วงหาวมะนาวโห่, ปอกปิด, อบเชยญวน, ไข่เน่า, สารภี, กาลพู, แพงเจ็ดชั้น, ส่องฟ้า, กำลังเสือโคร่ง, ลังวัวเถลิง, กระทือ, พระยาเสือโคร่ง, มะตูม, สมอพิเภก	๕๓
๘	๕	กาฬสินธุ์	๕	แดง, สะแบง, มะค่า, เต็ง, พะยอม	๕๐
๙	๕	บึงกาฬ	๖	สิรินธรวัลลี, พะยูง, มะค่าโมง, ตะเคียน, กาสลอง, ทองกวาว	๓๘

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต	สถานี พัฒนาที่ดิน			
๑๐	๗	น่าน	๕๓	นางพญาเสือโคร่ง, คูณ, มะหาด, ยมหิน, การบูร, ต้นไทรย้อย, ไม้, มะเกี๋ยง, ปืบ, มะขามป้อม, เหยียง, เหลืองอินเดีย, ชมพู, ฝรั่ง, กระจินณรงค์, สะเดา, ตะกู, มะเกลือ, มะค่า, ยางนา, โพธิ์, ขนุน, หางนกยูง, ต้นหมาก, มะเฟือง, ขี้เหล็ก, ส้มป่อย, เกาลัด, หม่อน, มะคำดีควาย, เจตมูลเพลิงขาว, หางไหลโล่ตีน, พริกไทย, ตะไคร้หอม, อ้อยดำ, มะกรูด, เปล้า, มะตูม, ร้าเพย, พญาไร้ใบ, พุดศุภโชค, ข่า, แอปเปิลเขียว, ลูกยอ, จันทน์ทองเทศ, หนุมานนั่งแท่น, อ้อสะพานควาย, มะนาว, ใบเตย, เพกา, ฝรั่ง, ว่านชักมดลูก, รวงจีต	๘๐
๑๑	๘	เพชรบูรณ์	๑	ยางนา	๒๒
๑๒	๙	อุทัยธานี	๙	มะค่า, แคนา, ยางนา, ชงโค, ตะเคียน, มะฮอกกานี, หว้า, พิกุล, สมอ	๑๕๐
๑๓	๑๐	กาญจนบุรี	๕	ขมิ้นขาว, หางไหลขาว, หางไหลแดง, ชะพลู, ขมิ้นชัน	๔๕
๑๔	๑๐	ประจวบคีรีขันธ์	๒๐	สามสิบ, สลัดได, ตาล, พญาไร้ใบ, เพกา, ราชพฤกษ์ (คูณ), แพงพวยบก, ยางนา, สะเดา, ไม้รวกป่า, สามสิบ, เสลดพังพอน, หนามแฉลบ, หางไหลแดง, สับดำ, กระเทียม, เพชรสังฆาต, มะฮอกกานี, กระจินณรงค์	๗๗
๑๕	๑๐	ศูนย์ปฏิบัติการ โครงการจัด พัฒนาที่ดินฯ (หนองพลับ- กัลดีหลวง)	๒	ต้นสัก, ยางนา	๑๖๐

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร (ต่อ)

ลำดับที่	สถานที่ดำเนินการ		ขนาดพื้นที่	พันธุ์พืช	จำนวน (ต้น)
	สำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต	สถานี พัฒนาที่ดิน			
๑๖	๑๐	ศูนย์ศึกษา วิธีการฟื้นฟูที่ดิน เสื่อมโทรม เขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	๑๐	ลั่นทม, สลัดได, บอระเพ็ด, เตยหอม, กระทือ, กระจับปี่, ชะพลู, พืชน้ำ, ว่านหางจระเข้	๒๒
๑๗	๑๐	สมุทรสาคร	๑	มะพร้าว	๑๘๖
๑๘	๑๑	นครศรีธรรมราช	๑	ไผ่	๕๐
๑๙	๑๒	สตูล	๑๒	มะฮอกกานี	๖๔
๒๐	๑๒	สำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต ๑๒	๖	โพทะเล, สารภีทะเล, เตยทะเล, หยินน้ำ, เสม็ดขาว, เสม็ดแดง	๘๒
๒๑	๑๒	ยะลา	๔	ทุเรียน, ลองกอง, เงาะ, ไข่	๑๗

พื้นที่ดำเนินงานโครงการปลูกรักษาทรัพยากร

การจัดทำแปลงปลูกรักษาทรัพยากร

การดูแลแปลงปลูกรักษาทรัพยากร

ลำดับ ที่	(๑) ชื่อพันธุ์พืช/สายพันธุ์ /QR Code	(๒) จำนวน (ต้น)	(๓) พิกัดแปลง	(๔) ลักษณะพืช	(๕) ประโยชน์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	(๖) ข้อมูลดินรายแปลง
๑.	ไม้แดง ชื่อพื้นเมือง จะลาน จาลาน ตะกร้อม ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Xylocarpus (Roxb.) Taub.</i> วงศ์ FABACEAE หรือ LEGUMINOSAE ชื่ออื่นๆ (อังกฤษ) Red wood QR Code ไม้แดง	๑๐	E: ๓๓๑๑๒๒ N: ๑๘๑๔๑๖๖	ลำต้น : ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ สูงถึง ๒๕ เมตร ผลัดใบ เรือนยอดรูปทรงกลมหรือทรงกระบอก ลำต้นค่อนข้างเปลาตรง หรือเป็นปุ่มปม เปลือกสีเทาอมน้ำตาลหรือสีเทาปนเขียวเรียบหรือแตกออกเป็นแผ่นบางๆ เนื้อไม้สีน้ำตาลแดง กิ่งก้านและยอดอ่อนมีขนละเอียดสีเหลือง ใบ : ประกอบแบบขนนกสองชั้น ปลายคู่ เรียงสลับ ช่อย่อยมี ๑ คู่ ออกที่ปลายช่อใหญ่มีต่อมระหว่างช่อช่อย่อย แต่ละช่อย่อยมีใบย่อย ๔-๕ คู่ เรียงตรงข้าม ใบรูปไข่แกมรูปขอบขนาน กว้าง ๔.๕-๕ ซม. ยาว ๗-๒๐ ซม. ปลายใบแหลมหรือมน โคนใบมน ผิวใบด้านล่างมีขนสั้นนุ่มสีน้ำตาล เส้นแขนงใบข้างละ ๘-๑๑ เส้น ก้านใบยาว ๒-๕ มม. ดอก : สีเหลือง ออกเป็นช่อแบบช่อกระจุกตามปลายยอดหรือออกใบใกล้ปลายกิ่ง ช่อดอกรวมกลม กว้าง ๒-๒.๕ ซม. กลีบเลี้ยงโคนเชื่อมติดกันเป็นรูปประติงปลายแยก ๕ แฉก กลีบดอก ๕ กลีบ ติดกันเล็กน้อยที่บริเวณฐาน เกสรเพศผู้ ๑๐ อัน มีกลีบห่อผล : เป็นฝักแห้งแตก แบบและแข็ง รูปโค้งงอ ผลสอบเรียว ปลายผลเรียวและโค้งงอ ผิวเรียบ สีน้ำตาลลอมเทา เมื่อแก่จะแตกเป็น ๒ ซีก เมล็ด แบบสีน้ำตาล ๑๐ เมล็ด	ใช้ในการทำปาร์ตี้ได้รับความนิยมนอกจากไม้สักปาร์ตี้ ใช้ทำเสา รอดตง ชื้อฝา ทำกระดานข้างเรือ เรือใบ เรือสำเภา ครก ครก ลาก กระเบื้อง ส่วนต่างๆ ของเกียน ทำสะพาน	กลุ่มดินที่ ๔๐ ชุดดินจักราชเป็นร่วนหยาบสีถึงสีเทาที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ลำดับ ที่	(๑) ชื่อพันธุ์พืช/สายพันธุ์ /QR Code	(๒) จำนวน (ต้น)	(๓) พิกัดแปลง	(๔) ลักษณะพืช	(๕) ประโยชน์และภูมิปัญญาท้องถิ่น	(๖) ข้อมูลดินรายแปลง
๑.	ทุเรียน (ชื่อวิทยาศาสตร์ <i>Duriozibethinus L.)</i> Durian	๑๐	X: ๓๔๑๑๑๓๗ Y: ๖๘๒๐๗๒๔	ทุเรียน เป็นไม้ผลยืนต้นขนาดใหญ่สามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ดีในเขตที่มีสภาพอากาศร้อนชื้น อุณหภูมิที่เหมาะสม ประมาณ ๑๐ ถึง ๔๐ องศาเซลเซียส มีจำนวนปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี มีการกระจายตัวของฝนดี ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศสูงประมาณ ๗๕ ถึง ๘๕ เปอร์เซ็นต์ ดินมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง (pH) ประมาณ ๕.๕ ถึง ๖.๕	ผลสามารถนำมาแปรรูปหรือทำเป็นขนมหวานได้หลายชนิด เช่น ข้าวเหนียวทุเรียนทุเรียนกวน, ทุเรียนกรอบ เส้นใยของทุเรียนมีส่วนช่วยในการขับถ่ายให้สะดวกยิ่งขึ้น	กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ กลุ่มดินเหนียวสีมากการระบายน้ำดีหรือดีปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกรดปานกลาง

ตัวอย่างการจัดทำข้อมูลแปลงปลูกรักษาทรัพยากร

โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน (FmA๗)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการสร้างความจิตสำนึก กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร งานพิพิธภัณฑ์ กรมพัฒนาที่ดิน ได้มีการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์ดิน เพื่อเป็นสถานที่เรียนรู้สำหรับ ประชาชน เกษตรกร และนักเรียน นักศึกษา อีกทั้งเป็นเครื่องมือให้เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน ใช้ประกอบการอธิบายวิธีการจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน ตลอดจนการอนุรักษ์ดินและน้ำ กรมพัฒนาที่ดินมีพิพิธภัณฑ์ดินในพื้นที่ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๕ แห่ง แต่เนื่องจากพิพิธภัณฑ์ดินที่ดำเนินการจัดทำแล้วนั้น มีการเสื่อมโทรมได้ตามกาลเวลา หากขาดการซ่อมแซม บำรุงรักษา และในอนาคตมีองค์ความรู้ใหม่ด้านทรัพยากรดิน ต้องมีการเพิ่มเติมข้อมูลหรือถ่ายทอดในรูปแบบที่ทันสมัยยิ่งขึ้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดินให้คงอยู่ในสภาพที่สวยงามพร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์
๓. เพื่อซ่อมแซม บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดินให้คงอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน
๔. เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินให้ทันสมัยอยู่เสมอ

เป้าหมาย

บำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดินในพื้นที่ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

แนวทางการดำเนินงาน

๑. งานพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต ดำเนินการโดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดทำแปลงสาธิตการปลูกรักษาเพื่อการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาฯ
๒. จัดทำ ดูแลและบำรุงรักษา นิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงาน อพ.สธ. – กรมพัฒนาที่ดินในพิพิธภัณฑ์ดิน
๓. ดูแลและบำรุงรักษา ซ่อมแซมพิพิธภัณฑ์ดินในส่วนที่ชำรุด ให้มีสภาพพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินอยู่เสมอ
๔. จัดทำ และเพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินในพิพิธภัณฑ์ดิน
๕. ประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าเยี่ยมชม และสรุปผล
๖. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน

งบประมาณ ๖๖๐,๐๐๐ บาท ประกอบด้วย

- ปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน ๒๒๐,๐๐๐ บาท
- บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท
- ดูแลรักษานิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. ๑๔๐,๐๐๐ บาท

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พิพิธภัณฑ์ดินได้รับการดูแลรักษาและปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัย พร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจ

๒. เผยแพร่พระราชกรณียกิจ ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร

๓. เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่ได้เข้ารับการเรียนรู้ในพิพิธภัณฑ์ดิน มีความตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากร

ผลการดำเนินงาน

กรมพัฒนาที่ดินดำเนินงาน กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร (พิพิธภัณฑ์ดิน) เพื่อขยายผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ และเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยใช้การนำเสนอในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ ประกอบด้วย

๑. ปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง โดยปรับปรุงข้อมูลและเพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินในพิพิธภัณฑ์ดินแต่ละแห่งให้เป็นปัจจุบัน

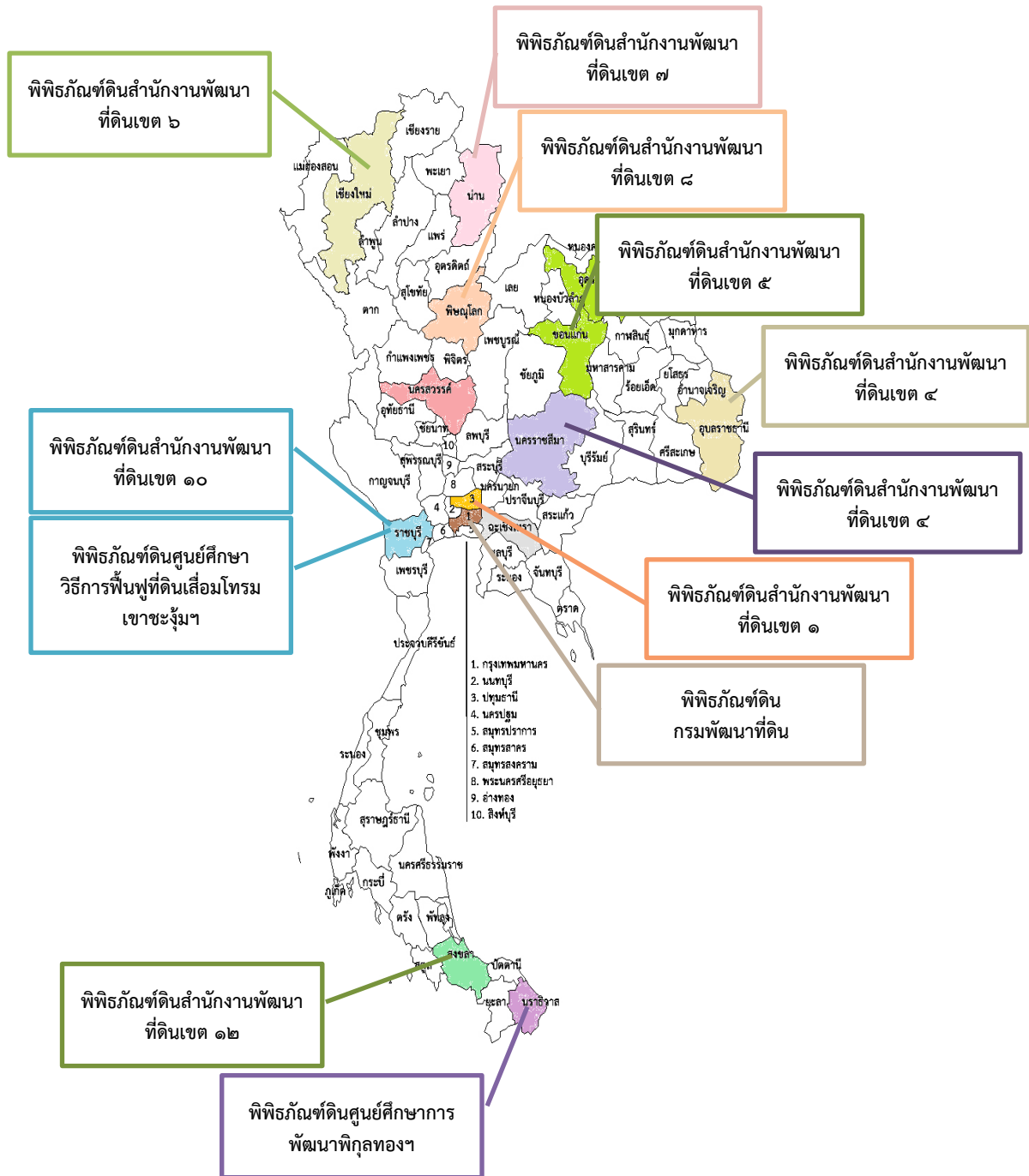
๒. บำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง โดยดำเนินการปรับปรุง ซ่อมแซม และบำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน ตัวอย่างหน้าตัดดิน แท่งดินตัวอย่าง นิทรรศการแสดงความสัมพันธ์ของดินกับสภาพพื้นที่ให้อยู่ในสภาพพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านทรัพยากรดิน

๓. จัดทำ คู่มือ บำรุงรักษานิทรรศการถาวรเกี่ยวกับการดำเนินงานของ อพ.สธ. ๑๔ แห่ง โดยจัดทำ คู่มือ บำรุงรักษานิทรรศการถาวรเผยแพร่พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ให้เป็นส่วนหนึ่งในพิพิธภัณฑ์ดินอย่างสมพระเกียรติ

จำนวนผู้เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีจำนวนผู้เข้าชมทั้งสิ้น ๑๔,๔๕๓ คน ผู้เข้าเยี่ยมชมส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๐ เป็นบุคคลภายนอก นักเรียน นักศึกษา ที่เข้ามาเยี่ยมชมเพื่อศึกษาดูงานเป็นหมู่คณะ ผู้เข้าเยี่ยมชมส่วนมากมีความประทับใจในการให้บริการ และได้รับความรู้และคำแนะนำเกี่ยวกับทรัพยากรดิน และความรู้ด้านการเกษตรที่ถูกต้องหลักวิชาการ รวมถึงคำแนะนำต่างๆ จากเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี และยังเป็นการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ให้แก่ผู้เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดินอีกทางหนึ่งด้วย

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมพิพิธภัณฑสถาน

ลำดับ ที่	สถานที่	ที่ตั้ง	จำนวนผู้เยี่ยมชม พิพิธภัณฑสถาน
๑	พิพิธภัณฑสถานสำนักงานพัฒนา ที่ดินเขต ๑	๕๖ หมู่ ๒ ถนนรังสิต – นครนายก ตำบล ลำผักกูด อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี	๓๐๔
๒	พิพิธภัณฑสถานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ๓	๖๔ หมู่ ๗ ตำบลจอหอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	๓๑๔
๓	พิพิธภัณฑสถานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ๔	ถนนแจ้งสนิท ตำบลแจระแม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี	๖๖๗
๔	พิพิธภัณฑสถานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ๕	ตรงข้ามมหาวิทยาลัยขอนแก่น ถนน มิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น	๘๑
๕	พิพิธภัณฑสถานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ๖	๑๖๔ ม.๓ ถนนเชียงใหม่-ฝาง ตำบลดอน แก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่	๖๖๓
๖	พิพิธภัณฑสถานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ๗	๙๕ เชิงพระธาตุเขาน้อย หมู่ที่ ๑๑ ถนน พญาวัด-เขาน้อย ตำบลคูใต้ อำเภอเมือง จังหวัดน่าน	๖๒๙
๗	พิพิธภัณฑสถานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ๘	๒๘๑/๕๕ หมู่ที่ ๕ ถนนพิษณุโลก -วัด โบสถ์ต.หัวรอ อำเภอเมือง จังหวัด พิษณุโลก	๑๑๓
๘	พิพิธภัณฑสถานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ๙	๒๐๑/๑ หมู่ ๑ ถนนริมแม่น้ำ ตำบล นครสวรรค์ตก อำเภอเมือง จังหวัด นครสวรรค์	๙๓๔
๙	พิพิธภัณฑสถานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ๑๐	๑๙๖ หมู่ ๑๑ ตำบลหินกอง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี	๓๘๔
๑๐	พิพิธภัณฑสถานสำนักงาน พัฒนาที่ดินเขต ๑๒	๔๐๒ ถนนสงขลา - เกะเยอ ตำบล พะวง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	๑๕๘
๑๑	พิพิธภัณฑสถานศูนย์ศึกษา การพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๙๕ หมู่ ๖ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส	๑,๕๗๔
๑๒	พิพิธภัณฑสถานศูนย์ศึกษา การพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๗ หมู่ ๒ ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอพนมสาร คาม จังหวัดฉะเชิงเทรา	๑,๑๙๐
๑๓	พิพิธภัณฑสถานศูนย์ศึกษาวิธีการ ฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	หมู่ ๒ ตำบลเขาชะงุ้ม อำเภอ โพธาราม จังหวัดราชบุรี	๑,๖๙๘
๑๔	พิพิธภัณฑสถานส่วนกลาง (สวก.)	๒๐๐๓/๖๑ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ	๖,๐๒๘

สถานที่ตั้งพิพิธภัณฑสถาน

(1) วัน/เดือน/ปี	(2) ประเภทผู้เยี่ยมชม	(3) จำนวนผู้ เยี่ยมชม	(4) เป้าหมายการเข้าเยี่ยม	(5) ระดับความ พึงพอใจ	(6) ข้อเสนอแนะ
24 ธ.ค. 2561	นักศึกษา วทบ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	1	เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 และศึกษาข้อมูล ทรัพยากรดินและนิทรรศการโครงการฯ ซึ่งได้ดูข่าวจาก website กรม พัฒนาที่ดินและจาก Facebook	มาก	
8 ม.ค. 2562	นักศึกษาปริญญาตรี คณะการจัดการ	4	เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 และศึกษาข้อมูล ทรัพยากรดินและนิทรรศการโครงการฯ	มาก	
10 ม.ค. 2562	คณะหมอติงอาสา จังหวัดตรัง	44	เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 และศึกษาข้อมูล ทรัพยากรดินที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชอย่างเหมาะสม	มาก	-
16 ม.ค. 2562	คณะอาจารย์และ น.ศ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	4	เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 และศึกษาข้อมูล ทรัพยากรดินและนิทรรศการโครงการฯ	มาก	-
18 ก.พ. 2562	คณะอาจารย์และ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	54	เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 และศึกษาข้อมูล ทรัพยากรดินและนิทรรศการโครงการฯ	มาก	-
19 ก.พ. 2562	คณะอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินผอ.สพด.และ จนท.กรมพัฒนาที่ดิน	20	เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 เพื่อให้ข้อคิดเห็น ในการเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าเยี่ยมชมรายอื่น	มาก	- ปรับเนื้อหาการนำเสนอให้มีความสอดคล้องกับ เกษตรกรและให้คำนึงถึงเกษตรกรให้มากกว่ากลุ่มอื่น ที่มาเยี่ยมชม
24 เม.ย. 2562	คณะที่ปรึกษากรมพัฒนาที่ดิน ผอ.สพด. และเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน	20	เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 เพื่อให้ข้อคิดเห็น ในการเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าเยี่ยมชมรายอื่น	มาก	- ปรับเนื้อหาการนำเสนอให้มีความสอดคล้องกับ เกษตรกรและให้คำนึงถึงเกษตรกรให้มากกว่ากลุ่มอื่น ที่มาเยี่ยมชม
19 ก.ค. 2562	คณะที่อธิบดีกรมพัฒนาที่ดินผอ.สพด. และเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน	11	เข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 เพื่อให้ข้อคิดเห็น ในการเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เข้าเยี่ยมชมรายอื่น	มาก	
	รวมทั้งสิ้น	158			

ตัวอย่างการบันทึกข้อมูลการเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน

การเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ดิน

การปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน

โครงการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร (FmAc)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการใช้ประโยชน์ กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร กรมพัฒนาที่ดินในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินงานด้านทรัพยากรดินได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการบำรุง รักษา และดูแลทรัพยากรดิน ให้ความอุดมสมบูรณ์ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน และเป็นการสนองพระราชดำริในการอนุรักษ์ทรัพยากรจึงได้ดำเนินการสนับสนุนงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ในรูปแบบต่างๆ อาทิ การสาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด การสาธิตการทำน้ำหมักชีวภาพ การสาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน และการปรับปรุงบำรุงดินต่างๆ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการของ อพ.สธ. โดยการส่งเสริมและสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินต่างๆ
๓. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของกรมพัฒนาที่ดินผ่านการจัดนิทรรศการในการประชุมวิชาการ

เป้าหมาย

ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการพัฒนาที่ดิน ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ๕ แห่ง

ลำดับที่	หน่วยงานรับผิดชอบ	สถานที่ดำเนินการ
๑	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ กองวิจัยและพัฒนากิจการที่ดิน	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ ในพื้นที่ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
๒	สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จ.ขอนแก่น
๓	สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จ.กาญจนบุรี
๔	สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จ.สุราษฎร์ธานี
๕	สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ จ.ชุมพร

แนวทางการดำเนินงาน

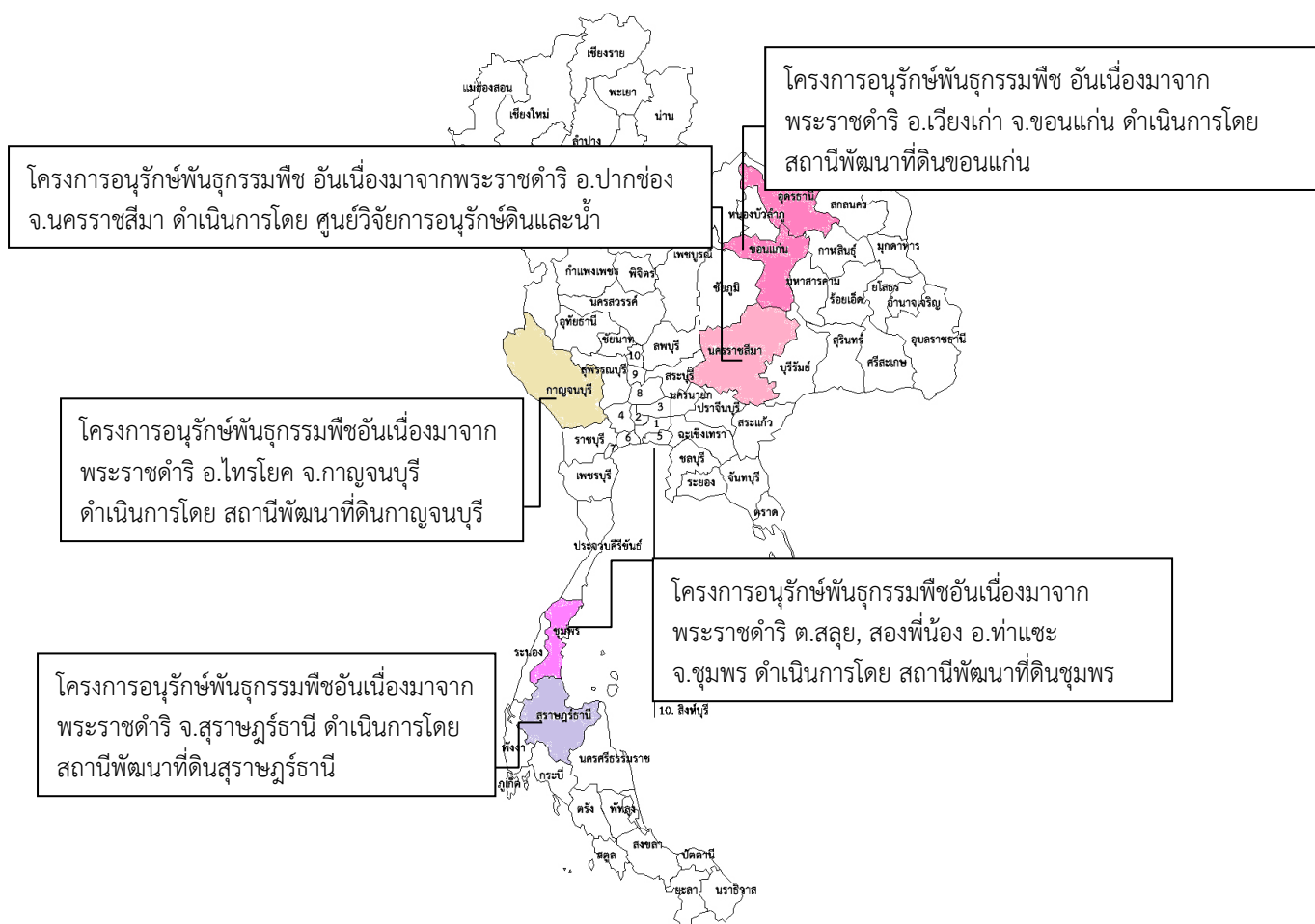
๑. ดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดิน เช่น สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ๕ แห่ง
๒. สนับสนุนข้อมูลดินและแผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการต่างๆ ภายใต้โครงการ อพ.สธ.
๓. เข้าร่วมจัดประชุมวิชาการ จัดนิทรรศการ หรือดำเนินกิจกรรมอื่นๆที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

งบประมาณ ๑,๓๗๖,๘๕๐ บาท ประกอบด้วย

๑. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา	๗,๖๐๐	บาท
๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อ.เวียงเก่า จ.ขอนแก่น	๖๐๐,๕๐๐	บาท
๓. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี	๘๖๙,๐๐๐	บาท
๔. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
จ.สุราษฎร์ธานี	๘๔,๒๕๐	บาท
๕. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ต.สลุย, สองพี่น้อง อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร	๒๑๕,๕๐๐	บาท

ผลการดำเนินงาน

๑. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ได้ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในศูนย์
เรียนรู้การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช แปลงปลูกรักษาทรัพยากร และสาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ ๔๐ ไร่
 ๒. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.เวียงเก่า จ.ขอนแก่น
สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น ดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๔๐๐ ไร่ แนะนำให้
ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ๑๕๐ ไร่ สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ ๒๐๐ ไร่ และ
สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๕๐ ไร่
 ๓. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ๑๐๐ ไร่
ก่อสร้างเส้นทางลำเลียง ๑๐ กิโลเมตร ขุดลอกบ่อดักตะกอน ๑๐ แห่ง แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุง
บำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ๕๐ ไร่ และสาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ ๑๐๐ ไร่
 ๔. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.สุราษฎร์ธานี
สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี แนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
๒๐ ไร่ สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ ๕๐ ไร่ และสาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๒๐ ไร่
 ๕. โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ต.สลุย, สองพี่น้อง อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร
สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร ได้ดำเนินการให้ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด
๕๐ ไร่ สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ ๒๐๐ ไร่ และสาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ๒๐ ไร่
- จากการดำเนินงานสนับสนุนงานด้านการพัฒนาที่ดินในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอัน
เนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งผลให้ ดินในพื้นที่โครงการได้รับการฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดิน และปรับปรุง
โครงสร้างพื้นฐานให้มีสภาพพื้นที่เหมาะสมที่จะทำการปลูกพืช และเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษา การเปลี่ยนแปลง
ของทรัพยากร รวมไปถึงการดูแลรักษาทรัพยากรให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน

พื้นที่สนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ

การปรับปรุงแปลงปลูกรักษาทรัพยากรในพื้นที่โครงการ

การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน

การปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด

ก่อสร้างเส้นทางลำเลียง

ซ่อมแซมระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (FnAc)

หลักการและเหตุผล

ตามกรอบแผนแม่บทโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ระยะ ๕ ปีที่หก (ตุลาคม ๒๕๕๙-กันยายน ๒๕๖๔) ภายใต้กรอบการสร้างจิตสำนึก กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร งานอบรม กรมพัฒนาที่ดิน ตระหนักถึงความสำคัญของโรงเรียนซึ่งถือเป็นแหล่งเรียนรู้เบื้องต้นของเยาวชน จึงดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อปลูกจิตสำนึกการเรียนรู้ให้แก่เยาวชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ รู้จักรักษา ห่วงแหน และเห็นความสำคัญของทรัพยากรดิน สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องและยั่งยืน ขยายผลไปสู่ผู้ปกครองและเกษตรกรทั่วไป และพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพในอนาคต

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.)
๒. เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้กับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
๓. เพื่อปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรดินให้แก่เยาวชนในโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

เป้าหมาย

โรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนที่มีความประสงค์จะรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน จังหวัดละ ๒ แห่ง

แนวทางการดำเนินงาน

๑. ตรวจสอบข้อมูลรายชื่อโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนได้จาก website โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ www.rspg.or.th หัวข้อสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน
๒. ประสานกับโรงเรียนที่เป็นสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเข้าร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดิน การพัฒนาที่ดิน ให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์
๓. สานิตการใช้ปัจจัยการผลิตด้านการพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน ให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนจังหวัดละ ๒ แห่ง ให้เกิดความรู้ในการใช้ประโยชน์และสามารถนำไปขยายผลให้กับผู้เกี่ยวข้องได้ด้วย

งบประมาณ ๒๓๑,๐๐๐ บาท

งบประมาณเหมาจ่าย ๑,๕๐๐ บาท ต่อแห่ง ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินตามความเหมาะสม ประกอบด้วยค่าวัสดุสาธิตตามความจำเป็น ค่าเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ผลการดำเนินงาน

กรมพัฒนาที่ดินได้เข้าร่วมเป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดิน และสาธิตการปรับปรุงบำรุงดิน รวมถึงสนับสนุนปัจจัยการผลิตด้านการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ ให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน จำนวน ๙๒๗ คน ๑๕๔ โรงเรียน ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งถือเป็นการปลูกฝังการรู้จักปรับปรุง ฟื้นฟู ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรดินให้กับเยาวชน และนักเรียนสามารถนำความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดินที่ได้รับไปถ่ายทอดให้กับผู้ปกครองในชุมชนได้อีกด้วย

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม
สถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพ	โรงเรียนคลองพิทยาลงกรณ์	๓๐
	โรงเรียนวัดอินทราวาส	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท	โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม	๒๐
	โรงเรียนศรีสโมสรวิทยา	๒๕
สถานีพัฒนาที่ดินนครนายก	โรงเรียนปิยชาติพัฒนา ในพระราชูปถัมภ์ ฯ	๓๐
	โรงเรียนภัทรพิทยาคารย์	๓๕
สถานีพัฒนาที่ดินนครปฐม	โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน	๑๘
	โรงเรียนวัดปลักไม้ลาย	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินนนทบุรี	โรงเรียนน่วมประสงค์วิทยา	๕๐
	โรงเรียนวัดบางบัวทอง (โสภณวิทยานูเคราะห์)	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี	โรงเรียนร่วมจิตประสาท	๓๐
	โรงเรียนเจริญติวิทยา	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินอยุธยา	โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์	๑๐๐
	โรงเรียนจิระศาสตร์วิทยา	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินลพบุรี	โรงเรียนดงตาลวิทยา	๒๖
	โรงเรียนจุฬามารณ - ราชวิทยาลัย ลพบุรี	๔๗
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรปราการ	โรงเรียนอู่ทิพย์	๓๐
	โรงเรียนราชประชาสามาลัย ผ่านมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมบราชูปถัมภ์	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินสระบุรี	โรงเรียนวัดหนองกีบม้า	๔๗
	โรงเรียนบ้านประชาสงเคราะห์รังสรรค์	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินสิงห์บุรี	โรงเรียนวัดตราขู	๒๐
	โรงเรียนพรหมบุรีรัชดาภิเษก	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี	โรงเรียนวัดป่าสะแก สพป.สุพรรณบุรี เขต๓	๓๕
	โรงเรียนวัดเดิมบาง สพป.สุพรรณบุรี เขต๓	๔๐
สถานีพัฒนาที่ดินอ่างทอง	โรงเรียนอมราวินิยาภูมิ	๕๕
	ร.ร.อนุบาลวัดสระเกษ (หลวงปู่โต๊ะอุปถัมภ์)	๒๕

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม
สถานีพัฒนาที่ดินจันทบุรี	โรงเรียนมัธยมท่าแฉ้ง	๕๐
	โรงเรียนบ้านเจ้าหลาว	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา	โรงเรียนเทศบาลเทพราชบุรีรัมย์	๓๐
	โรงเรียนหนองโสน	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินชลบุรี	โรงเรียนสัตหีบวิทยาคม	๒๐
	โรงเรียนผู้รู้ ญส.๘๘๐	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินตราด	โรงเรียน ตชด.บ้านเขาตลาด	๔๔
	โรงเรียน ตชด.บ้านท่ากุ่ม	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินปราจีนบุรี	โรงเรียนวัดสารวนาราม	๒๐
	โรงเรียนบ้านทุ่งแฝก	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินระยอง	โรงเรียนบ้านสมานมิตร	๓๐
	โรงเรียนบ้านสำนักทอง	๓๕
สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว	วิทยาลัยการอาชีพวังน้ำเย็น	๓๐๐
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนวังศรีทอง	๔๐
สถานีพัฒนาที่ดินชัยภูมิ	โรงเรียนภูแล่นควาวิทยายน	๕๐
	โรงเรียนบ้านเขว้าวิทยายน	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินนครราชสีมา	โรงเรียนคลองสะท้าน	๕๐
	โรงเรียนบ้านสุขขัง	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินบุรีรัมย์	โรงเรียนตูมใหญ่วิทยา	๘๐
	โรงเรียนนาโพธิ์พิทยาคม	๒๐๐
สถานีพัฒนาที่ดินสุรินทร์	โรงเรียนธาตุเจริญ	๓๐
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตาแต้ว	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินนครพนม	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี	๑๕
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชูติศึกษา	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร	โรงเรียนอุดมวิทย์	๓๐
	วิทยาลัยการอาชีพนิคมคำสร้อย	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินยโสธร	โรงเรียนศรีฐานกระจายศึกษา	๕๐
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านศรีสวัสดิ์	๒๐

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม
สถานีพัฒนาที่ดินร้อยเอ็ด	โรงเรียนพลาญชัยพิทยาคม (โรงเรียนเตรียมอุดม พัฒนาการร้อยเอ็ด)	๓๐
	โรงเรียนบ้านเหล่าจันทนงทุม	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินศรีสะเกษ	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองใหญ่	๖๕
	โรงเรียนบ้านอิเซ (คุรุราษฎร์วิทยา)	๑๔
สถานีพัฒนาที่ดินอำนาจเจริญ	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบเนห้วยฆ้อง	๑๒๒
	โรงเรียนห้วยตะพานวิทยาคม	๒๕
สถานีพัฒนาที่ดินอุบลราชธานี	โรงเรียนนาคำวิทยา	๓๐
	โรงเรียนสหธาตุวิทยา	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินกาฬสินธุ์	โรงเรียนนางามแก่นลำดอน	๑๒๐
	โรงเรียนชุมชนโพงามประสาทศิลป์	๑๐๐
สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น	โรงเรียนเวียงวงกตวิทยาคม	๓๐
	โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินบึงกาฬ	โรงเรียนบึงโขงหลงวิทยาคม	๓๐
	โรงเรียนเซกา	๔๕
สถานีพัฒนาที่ดินมหาสารคาม	โรงเรียนจัวบาววิทยาคม	๓๐
	โรงเรียนดงใหญ่วิทยาคม	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินสกลนคร	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนค้อกนิสไทยฯ	๑๐๐
	โรงเรียนบ้านนาตาลคำข้า ม.๓ บ้านนาตาล	๑๐๐
สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย	โรงเรียนเฝ้าไร่วิทยา	๒๐
	โรงเรียนเฝ้าไร่วิทยา	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินหนองบัวลำภู	วิทยาลัยการอาชีพศรีบุญเรือง	๒๐
	โรงเรียนชุมชนบ้านกุดตุ้ม	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินอุดรธานี	วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี	๔๐
	วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกอุดรธานี	๔๐
สถานีพัฒนาที่ดินเชียงใหม่	โรงเรียนกัวแลน้อยประสิทธิ์วิทยา	๔๐
	โรงเรียนวัดแม่แก้ดน้อย	๑๐๐

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม
สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน	โรงเรียนบ้านกะปวง	๓๔
	โรงเรียนบ้านไม้สะเป่	๓๕
สถานีพัฒนาที่ดินลำปาง	โรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมิ่งคลาภิเษก	๖๑
	โรงเรียนบ้านสามขา	๒๒
สถานีพัฒนาที่ดินลำพูน	โรงเรียนบ้านน้ำย้อย	๓๗
	โรงเรียนบ้านโป่งรุ	๓๔
สถานีพัฒนาที่ดินเชียงราย	โรงเรียนบ้านหนองคา	๓๐
	โรงเรียนห้วยซ้อวิทยาคม	๖๐
สถานีพัฒนาที่ดินน่าน	โรงเรียนศรีนครน่าน	๔๕
	โรงเรียนมอญบ่อเกลือ	๒๓
สถานีพัฒนาที่ดินพะเยา	โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์พะเยา	๒๐
	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๒๔	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินแพร่	โรงเรียนบ้านวังปึง	๒๐
	โรงเรียนวัดศรีดอก (ประชาพัฒนา)	๖๕
สถานีพัฒนาที่ดินพิจิตร	โรงเรียนวชิรบาร์มีพิทยาคม	๑๐๐
	โรงเรียนทรายทับคล้อพิทยา	๑๐๐
สถานีพัฒนาที่ดินพิษณุโลก	โรงเรียนบ้านชำเตยประกอบบนงูชอุบลัมป์	๓๐
	โรงเรียนวัดวังพิกุล	๔๐
สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบูรณ์	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านโป่งตะแบก	๔๐
	โรงเรียนชัยบอนวิทยาคม	๕๒
สถานีพัฒนาที่ดินเลย	โรงเรียนบ้านน้ำพร	๖๐
	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๕๒	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินอุดรดิษฐ์	โรงเรียน ตชด. บุญธรรม - บุญพริ้ง	๒๐
	โรงเรียน ตชด. ยอดโพธิ์ทอง ๑	๒๕
สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร	โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม	๕๐
	โรงเรียนไทรงาม	๓๕
สถานีพัฒนาที่ดินตาก	โรงเรียนอุ้มผางวิทยาคม	๒๕
	โรงเรียนชุมชนบ้านป่ามะม่วง	๓๐

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม
สถานีพัฒนาที่ดินนครสวรรค์	โรงเรียนบ้านท่าเรือ	๓๐
	โรงเรียนวัดหนองหม้อ	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินสุโขทัย	โรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์	๔๘
	โรงเรียนบ้านใหม่เจริญผลพิทยาคม	๕๔
สถานีพัฒนาที่ดินอุทัยธานี	โรงเรียนหนองเต่าวิทยา	๘๐
	โรงเรียนทัพทันอนุสรณ์	๖๐
สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี	โรงเรียน ตชด.มิตรมวลชน ๒	๓๐
	โรงเรียน ตชด.สหธนาคารกรุงเทพ	๒๕
สถานีพัฒนาที่ดิน ประจวบคีรีขันธ์	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาจ้าว	๔๐
	โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	๘๐
สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๗	๒๐
	โรงเรียนบ้านพุหวาย	๑๐
สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านถ้ำหิน หมู่ที่ ๕	๕๐
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านตะโกปิดทอง หมู่ที่ ๘	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดิน สมุทรสงคราม	โรงเรียนวัดท้ายหาด	๕๐
	วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินสมุทรสาคร	โรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒน์ (วัดสุนทรสถิต)	๓๕
	โรงเรียนบ้านวังจรเข้	๔๐
สถานีพัฒนาที่ดินกระบี่	โรงเรียนอ่าวลึกประชาสรรค์	๕๐
	โรงเรียนเหนือคลองประชาบำรุง	๕๕
สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	โรงเรียนตชด.บ้านสันติมิตร	๕
	โรงเรียนตชด.บ้านสวนเพชร	๕
สถานีพัฒนาที่ดิน นครศรีธรรมราช	โรงเรียนชูศิลป์วิทยา	๕๐
	โรงเรียนขุนทะเลวิทยาคม	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินพังงา	โรงเรียนบ้านเตรียม	๒๐
	โรงเรียนบ้านทับช้าง	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต	โรงเรียนกะทู้วิทยา	๖๐
	โรงเรียนท่าฉัตรไชย	๕๐

ตารางพื้นที่ดำเนินงานกิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน (ต่อ)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ชื่อโรงเรียน	จำนวนนักเรียน ที่เข้าร่วมกิจกรรม
สถานีพัฒนาที่ดินระนอง	โรงเรียนบ้านในวง	๒๕
	โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๓๘	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทคนิคมีนบุรีอนุสรณ์	๕๐
	โรงเรียนเคียนซาพิทยาศึกษา	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินตรัง	โรงเรียนบ้านปะเหลียน	๔๐
	โรงเรียนย่านตาขาวรัฐชนูปถัมภ์	๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินนราธิวาส	โรงเรียนบ้านโคกศิลา	๔๐
	โรงเรียนบ้านหัวเขา	๑๓๐
สถานีพัฒนาที่ดินปัตตานี	โรงเรียนบ้านสิดะ	๑๕
	โรงเรียนโพธิ์ศรีราชศึกษา	๑๕
สถานีพัฒนาที่ดินพัทลุง	โรงเรียนบ้านไสگون	๑๖
	โรงเรียนวัดชุมประดิษฐ์	๓๗
	โรงเรียนควนกาหลงวิทยาคม "นิคมวัฒนา"	๕๐
สถานีพัฒนาที่ดินยะลา	โรงเรียนบ้านนิคมสร้างตนเองธารโต	๓๐
	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสังวาลย์วิท ๔	๒๐
สถานีพัฒนาที่ดินสงขลา	โรงเรียนจุลสมัย	๒๙๗
	โรงเรียนวชิรานุกุลสงขลา	๑๔๗
สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	โรงเรียนสตูลวิทยา	๖๐
	โรงเรียนควนกาหลงวิทยาคม "นิคมวัฒนา"	๕๐

การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาที่ดินให้กับสมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

ปัญหา/อุปสรรค

การสับเปลี่ยนผู้ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการฯ ทำให้ผู้ปฏิบัติงานไม่เข้าใจกรอบแนวทางการดำเนินงานของ อพ.สธ. ไม่มีการกำหนดการดำเนินงานที่ชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการถ่ายทอดแนวทางการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้กับผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ที่ปรึกษา

๑. นางสาวเบญจพร ชาครานนท์

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. นางสาวพรรณพิศ บ่วงนาวา

ผู้อำนวยการกองแผนงาน

๒. นางสาวสมลมาลย์ จงดี

ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓. นางสาวพิไลพร ทับเปีย

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

แบบสรุปผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
กรมพัฒนาที่ดิน

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

กิจกรรมที่ ๑ กิจกรรมปกป้องทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการปกป้องทรัพยากร	✓		๔๖๔,๕๐๐	๔๖๔,๕๐๐	งบปกติ	๑.เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒.เพื่อรักษาทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากรในพื้นที่สำนักงานพัฒนาที่ดินเขตและสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ๓.เพื่อให้ทราบความหลากหลายของทรัพยากรในพื้นที่ปกป้องทรัพยากร อพ.สธ. – พต. และบูรณาการข้อมูลไปสู่การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป	ดำเนินการพิจารณาพื้นที่ภายในสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต สถานีพัฒนาที่ดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ และกันขอบเขตพื้นที่ป่าธรรมชาติ / ป่าดั้งเดิม สำรวจพันธุ์พืช ดิน รวบรวมและจัดทำข้อมูลกิจกรรมปกป้องทรัพยากร ๕๑ แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ ๑,๙๘๘ ไร่	๑.สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๒ แห่ง ๒.สถานีพัฒนาที่ดิน ๔๖ แห่ง ๓.ศูนย์ฯหนองพลับกลัดหลวง ๔.ศูนย์ฯชัยพัฒนา ๕.ศูนย์ฯเขาชะงุ้ม	
		รวม ๑ โครงการ			๔๖๔,๕๐๐	๔๖๔,๕๐๐					

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

กิจกรรมที่ ๓ กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการปลูกรักษาทรัพยากร	✓		๑๒๙,๙๐๐	๑๒๙,๙๐๐	งบปกติ	๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒. เพื่อนำพันธุกรรมพืชมาเพาะพันธุ์ ปลูกในพื้นที่ที่ปลอดภัย ในแปลงปลูกรักษาของสำนักงานเขตพัฒนาที่ดินและสถานีพัฒนาที่ดิน ๓. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนประชาชนรู้คุณค่าประโยชน์ของพรรณไม้ท้องถิ่นของตนเอง	จัดทำแปลงปลูกรักษาพันธุกรรมพืช ในพื้นที่ สพข./สพด./ศูนย์ศึกษาฯ/พื้นที่โครงการฯ พร้อมจัดทำป้ายบอกชื่อพันธุ์ไม้แต่ละชนิดในแปลงปลูกรักษาทรัพยากร รวบรวมและจัดทำข้อมูลกิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร ๒๑ แห่ง ปลูกรักษาพันธุ์พืช ๒๔๘ ชนิด รวมประมาณ ๓,๑๐๔ ต้น	๑.สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ แห่ง ๒.สถานีพัฒนาที่ดิน ๑๙ แห่ง ๓.ศูนย์ฯหนองพลับลัดหลวง ๔.ศูนย์ฯ เขาชะงุ้ม	
		รวม ๑ โครงการ			๑๒๙,๙๐๐	๑๒๙,๙๐๐					

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

กิจกรรมที่ ๗ กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการบำรุงรักษาและปรับปรุงข้อมูลในพิพิธภัณฑ์ดิน	✓		๖๖๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	งบปกติ	๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒. เพื่อเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านทรัพยากรดินในรูปแบบของพิพิธภัณฑ์ ๓. เพื่อซ่อมแซมบำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดินให้คงอยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ๔. เพื่อเพิ่มเติมข้อมูลองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินให้ทันสมัยอยู่เสมอ	๑. ปรับปรุง เพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านทรัพยากรดินในพื้นที่ในพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง ให้เป็นปัจจุบัน ๒. ปรับปรุง ซ่อมแซมและบำรุงรักษาพิพิธภัณฑ์ดิน ๑๔ แห่ง ๓. จัดทำนิทรรศการถาวรเผยแพร่พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร ให้เป็นส่วนหนึ่งในพิพิธภัณฑ์ดินอย่างสมพระเกียรติ ๑๔ แห่ง	๑. สำนักงานเลขานุการกรม ๒. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๐ แห่ง ๓. ศูนย์ฯ เขาหินซ้อน ๔. ศูนย์ฯ พิุกุณทองอัน ๕. ศูนย์ฯ เขาชะงุ้ม	
		รวม ๑ โครงการ			๖๖๐,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐					

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๑	กรมพัฒนาที่ดิน	โครงการสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร	✓		๑,๗๗๖,๘๕๐	๑,๗๗๖,๘๕๐	งบปกติ	๑. เพื่อสนองพระราชดำริโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) ๒. สนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรม/โครงการของอพ.สธ. โดยการส่งเสริมและสาธิตการปรับปรุงบำรุงดินต่างๆ ๓. เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของกรมพัฒนาที่ดินผ่านการจัดนิทรรศการในการประชุมวิชาการ	ดำเนินการฟื้นฟูและปรับปรุงบำรุงดิน เช่น สาธิตการทำการใช้น้ำหมักชีวภาพ สาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด ในพื้นที่โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ๕ แห่ง	๑. กองวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน ๒. สถานีพัฒนาที่ดินขอนแก่น ๓. สถานีพัฒนาที่ดินกาญจนบุรี ๔. สถานีพัฒนาที่ดินสุราษฎร์ธานี ๕. สถานีพัฒนาที่ดินชุมพร	

ผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๖๒

กิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อโครงการ	การดำเนินงานตามแผนแม่บท		งบประมาณ		แหล่งที่มาของงบประมาณ	เป้าหมายตามแผนแม่บท/วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	บุคคล/หน่วยงานที่รับผิดชอบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี	เสนอขอ	ใช้จริง					
๒		โครงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรให้แก่สมาชิกสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน	✓		๒๓๑,๐๐๐	๒๓๑,๐๐๐	งบปกติ	๑. เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ทรงสืบสานพระราชปณิธานในงานอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศไทยจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ๒. เพื่อนำเสนอผลงานของ อพ.สธ. และหน่วยงานที่ร่วมสนองพระราชดำริ	เข้าร่วมจัดนิทรรศการภายใต้หัวข้อ “อนุรักษ์ดิน อนุรักษ์น้ำ อนุรักษ์ทรัพยากรไทย” ในงานประชุมวิชาการและนิทรรศการโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ทรัพยากรไทย : ศักยภาพมากล้นมีให้เห็น จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน – ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย – สระบุรี จังหวัดสระบุรี	ศูนย์วิจัยการอนุรักษ์ดินและน้ำ อำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา	
		รวม ๒ โครงการ			๒,๐๐๗,๘๕๐	๒,๐๐๗,๘๕๐					
รวมทั้งสิ้น ๔ กิจกรรม ๕ โครงการ					๓,๒๖๒,๒๕๐	๓,๒๖๒,๒๕๐					